

Τα φαρδιά μπαλκόνια ως ιστορικός σύμμαχος στην αντιμετώπιση των επι /παν-δημιών

Ζορπίδου Δέσποινα¹, Χαρδαβέλλα Γεωργία¹, Μπέλλου Ελένη¹, Βασιλαρέα Κυριακή Ίρις², Δάσκαλος Θεόδωρος¹, Σαλομίδου Μαρία¹, Δεμερτζής Παναγιώτης¹

1. ΓΝΝΘΑ Η ΣΩΤΗΡΙΑ 9η Πνευμονολογική Κλινική

2. Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Φιλοσοφικής σχολής ΕΚΠΑ

ΣΚΟΠΟΣ

Η ανάδειξη της διαχρονικής χρησιμότητας αρχιτεκτονικών δομών στην αντιμετώπιση αναπνευστικών επιδημιών.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ

Ιστορική αναδρομή σε φωτογραφικό υλικό και ιστορικά κείμενα που αφορούσαν στο νοσοκομείο μας ως σανατόριο και σύγκριση με την παρούσα κλινική πραγματικότητα κατά την περίοδο 2020-2022.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Στο τέλος του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα η Αθήνα και όλος ο κόσμος έζησαν τον εφιάλτη που ακούει στο όνομα φυματίωση. Η αναζήτηση χώρων για την απομόνωση και την νοσηλεία των φυματικών ασθενών οδήγησε στην ανοικοδόμηση των σανατορίων, δηλαδή χώρων καραντίνας με παροχές σίτισης, ανάπαυσης, αεροθεραπείας και ηλιοθεραπείας. Η θεραπεία της φυματίωσης ήταν ακόμη άγνωστη. Φωτογραφίες της εποχής εκείνης δείχνουν τους ασθενείς ξαπλωμένους σε κλίνες στα φαρδιά μπαλκόνια.

Περίπου 100 χρόνια μετά, το νοσοκομείο «Σωτηρία» κλήθηκε να γίνει κέντρο αναφοράς στην πανδημία του κορονοϊού, ώστε να απομονωθούν οι νοσούντες και να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα υγείας τους. Συγκρίσιμα τα χαρακτηριστικά των δυο νοσημάτων, καθώς πρόκειται για λοιμώδη, αερογενώς μεταδιδόμενα νοσήματα του αναπνευστικού, των οποίων η θεραπεία δεν είχε ακόμα ανακαλυφθεί.

Με την πανδημία του SARS-CoV-2, το Σωτηρία ξαναέζησε στιγμές φόβου και αβεβαιότητας. Το ιατρικό προσωπικό πραγματοποιούσε πλέον την καθημερινή πρωινή επίσκεψη στους θαλάμους με ολόσωμη στολή και πλήρη κάλυψη του προσώπου με χρήση ΜΑΠ. Δυστυχώς, ειδικά στην αρχή της πανδημίας, προέκυψε το μείζον ζήτημα της έλλειψης των μέσων αυτών, γεγονός που οδήγησε στην μεσημεριανή επίσκεψη από τα μπαλκόνια της κλινικής με τη χρήση μόνο της μάσκας. Με αυτόν τον τρόπο, οι ασθενείς είχαν τη δυνατότητα να βλέπουν τη μορφή των γιατρών τους και να επικοινωνούν ουσιαστικά μαζί τους, μειώνοντας το αίσθημα της απομόνωσης.

Η χρησιμότητα των μπαλκονιών στις πανδημίες	1920	2020
Αεροθεραπεία	+	-
Ηλιοθεραπεία	+	-
Ιατρικές επισκέψεις	+	+
Κοινωνικοποίηση	+	+
Επισκέψεις συγγενών	+	+
Άμεση εκτίμηση της κλινικής κατάστασης	+	+
Επικοινωνία «πρόσωπο με πρόσωπο»	+	+

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα φαρδιά μπαλκόνια αποτελούν ακόμα και σήμερα μέσο που ενισχύει την ανθρώπινη επαφή και την αλληλεπίδραση ανάμεσα στους ασθενείς και τους επαγγελματίες υγείας σε περίοδο πανδημίας, με ελάχιστη προβλεπόμενη χρήση μέτρων ατομικής προστασίας.

Εικ. 1: Τα μπαλκόνια στο νοσοκομείο «Σωτηρία», 1924

Εικ. 2: Τα μπαλκόνια στο Νοσοκομείο «Σωτηρία», 2020